

Bijlage 3 Sterkte-zwakte analyse per kraal

Opbrengst van de tweede interactieve avond (februari 2015) per milieukraal, waarbij de getallen tussen haakjes in de eerste kolom aangeven welke prioriteit men aan deze kraal geeft: hoe hoger het getal, hoe belangrijker het gevonden wordt. De informatie van deze tabel is de (inhoudelijke) input geweest voor het dromen en brainstormen over de ambitie die Zeist op het gebied van milieu ten toon zou moeten spreiden.

	sterkte	zwakte	kansen	bedreigingen
algemeen	centrale ligging, groene omgeving; veel grote bomen, hoogopgeleide mensen, veel schone bedrijvigheid (kantoren): kanttekening: geeft veel? woon-werkverkeer; relatief grote betrokkenheid van inwoners bij het milieu; veel stichtingen en bewegingen, sterke ondernemersvereniging; veel ondernemerskennis op duurzaamheidsgebied binnen Zeist met kennis en ervaring op gespecialiseerd en ook breed gebied, zoals WattsNext, bewonersverenigingen, Beter Zeist, SMZ, stadslandbouw, Milieufederatie, diverse bedrijven, ZZO! etc.	Zeist heeft dan wel een groene omgeving (waar overigens in de loop van de tijd wel door stedelijke ontwikkelingen een inbreuk op is gedaan (denk aan o.a. bouw Vollenhove, Zeist-West, Kerckebosch en ook aanleg A-28)). Maar met name in het Centrum is Zeist toch relatief arm aan groen, met alle gevolgen voor het daar aanwezige leefklimaat (in brede zin).	er is een momentum, o.a. in bewustzijn; het onderwerp leeft; kansen bij zorginstellingen (grote speler), bijv. op gebied van energie en afval; misschien valt er in ODRU-verband meer te bereiken dan vanuit de individuele gemeenten; allianties vormen om ambities te realiseren; duurzaam imago, o.a. a.g.v. duurzame instellingen (Triodos, WNF, Vogelbescherming, TNO, etc); kansen voor verdere verduurzaming; de kunst is alle partijen niet als "one-issue partijen te laten optreden, maar hopen dat ze betrokkenen/stakeholders inzien dat ze met elkaar het moeten doen en dat het geven-en-nemen zal zijn bij tegenstrijdige belangen; uitdaging is dan wellicht voor de gemeente om gezamenlijk tot een oplossing te komen	Onze ecologische footprint is nu veel te groot (zie o.a. ook: 'Living Planet Report - 2014 (WNF, 2014)'), net als overigens in geheel Nederland. Ligging in (periferie) Randstad waardoor er een relatief grote druk is op de ruimte, met alle gevolgen voor de natuur, het landschap en de leefomgevingskwaliteit. Economische motieven hebben nu vaak de overhand; blik reikt niet verder dan volgende zittingsperiode raad/regering; lokaal bereik is vaak gering: je bent afhankelijk van wat de omgeving doet; op lokaal niveau kun je heel beperkt sturen (schaalgroottesprobleem); wetswijziging waardoor van kantoor > wonen gemakkelijker wordt, m.a.g. toename aantal geluidsgehinderden
	conclusie: momentum is daar, ten aanzien van het mechanisme "politiek opportunisme (letterlijke kort-zichtigheid)"			

	moeten we een strategie bepalen; kanttekening: ook Zeist telt, gelukkig, veel laag opgeleide mensen die ook een belangrijke bijdrage leveren aan het wel en wee van onze gemeente.			
klimaat (16)	bossen: leggen CO2 vast + temperatuurreductie + veel biomassa beschikbaar voor energiewinning; bodem + ligging: maken goede klimaatadaptatie mogelijk (weinig last van zeespiegelrijzing)	klimaatverandering als mondiaal probleem, dat zich ook lokaal vertaalt in verdwijnen/verschijnen soorten (o.a. Zilverreiger), maar ook in wateroverlast bij hevige buien en (mogelijk) hittestress		klimaatwijzigingen; hebben invloed op biodiversiteit: is dat goed of slecht of alleen maar anders?
energie (door de groep toegevoegd)	Whats Next is pluspunt. Coalitieakkoord waarin is vastgelegd dat Zeist binnen coalitieperiode 3.000 woningen klimaatneutraal ('Nul op meter?') wil maken, ook al is wellicht als met alle partijen wordt samengewerkt meer mogelijk.	Collectieve hernieuwbare energie is nog 0 in Zeist (zie ook GDI), op enkele kleine initiatieven hoe mooi ook na (denk aan o.a. project Spoorzone), dus geen windmolen, geen tot nauwelijks gezamenlijk opwekken energie. Er is geen energiecoöperatie samen mét gemeente Zeist, dat zou meer onder regie kunnen staan (vergelijk ook gemeenten UH en De Bilt die meer doen); in Zeist m.n. beleid; Besluiten zouden ook transparanter kunnen, zoals t.a.v. aanvragen energiearm/ klimaatneutraal maken sportkantines; waterwinning dwarsboomt kansen WKO;	zonnepanelen op al het gemeentelijk vastgoed; energieneutrale nieuwbouw; WarmteKoudeOpslag; educatie over energie; voorlichting over energiegebruik; energiescan aanbieden; grote windmolen op bedrijventerrein (bij A-28?); zorginstellingen, ook deze burgers via de cliëntenraden mee laten denken (past binnen de maatschappelijke visie in/van Nederland).	nieuwe (WKO-achtige) technieken kunnen leiden tot bodemverontreiniging bij lekkage
	vraag: is dit een specificatie van het middel om tot klimaatdoelen te komen? kanttekening/dilemma: waar zouden de windmolens moeten komen te staan? Windmolens hebben als nadeel landschapsvervuiling.			

<p>gedrag/bewustwording (15)</p>	<p>bevolking, buurten: het onderwerp leeft. Jeugd? Bedrijven? Kennis, netwerk.</p>	<p>Wel o.a. Duurzame week, NMC/Boswerf, Watts Next, Platform Stadslandbouw, maar mogelijkheden continue voorlichting, prikkels. etc. worden nu niet/onvoldoende benut. Verder ontbreken van financiële prikkels/revolving fund, etc.</p>	<p>veel initiatieven die versterkt kunnen worden; belonen van goed gedrag; beprijzen van milieuvriendelijk gedrag; alles wat je bovenwettelijk wilt, moet je met gedrag (beïnvloeding) bereiken; gemeente en ZZO! en stichtingen kunnen voor versnelling zorgen (bij bovenwettelijke taken en ambities). Gemeente als stimulant; Power to convene (zie aanbevelingen Reken-kamercie-rapport & raadsbesluit</p>	
<p>kanttekening: als je huis beter isoleren leidt tot gemakkelijker denken over comfort, levert de isolatie nog steeds geen besparing in energiegebruik...; nuancering: het ontbreken van financiële prikkels is niet geheel juist. Je ziet op je energierekening dat je maandelijkse lasten minder worden. Natuurlijk zullen er mensen zijn die hun verwarming hoger zetten, maar de meeste mensen houden het toch bij de temperatuur die men gewend is. Mensen hebben trouwens meer warmte nodig als zij vaak stil zitten. Dit is met name bij ouderen het geval en daar heeft Zeist er nogal veel van....</p>				
<p>samenwerking (door de groep toegevoegd)</p>	<p>Er bestaan inmiddels als wel Watts next, ook al zou dit wellicht kunnen worden opgeschaald tot breed duurzaamheidsplatform.</p>	<p>gemeente is faciliterend, maar regierol is nu te zwak (zie ook: Rekenkamerrapport m.b.t. Duurzaamheid); In die zin zou het ook mooi zijn als er toch naast MVO-platform, ook echt een Duurzaamheidsplatform zou komen, waarin alle partners (inclusief gemeente) samen aan een duurzame toekomst Zeist vorm geven, eventueel sprongschaal vanuit Watts Next.</p>	<p>coalities vormen; samenwerkking zoeken; netwerksamenleving en bestaande verbondenheid tussen groepen; zorginstellingen, ook deze burgers via de cliëntenraden mee laten denken (past binnen de maatschappelijke visie in/van Nederland).</p>	<p>is opschaling van samenwerking (van lokaal naar regionaal/ nationaal) een bedreiging van kleinschalige initiatieven? (Zie in deze overigens ook Transition Towns Heuvelrug en ook Heuvelrug in Transitie (HIT));</p>
<p>vraag: is dit niet een middel om tot ander gedrag/bewustwording te komen en hoort het daar dus bij? Ja, zegt iemand</p>				

	uit de groep!			
educatie/communicatie (door de groep toegevoegd)	aanwezigheid NDC + kinderboerderij + Platform Stadslandbouw + duurzame week;	ontbreken duurzaamheids-werkplaats, duurzaam huis is weg, geen ecowijk in Zeist, gemeentehuis meer "uitventen", evenals het zwembad (veel publiek en grote besparing is heel goed zichtbaar te maken) ; zichtbaar maken van afvalstromen in het onderwijs;	bewustwording rondom afvalscheiding (via onderwijs en Kringloop); sociale media als FB en Twitter inzetten; educatie over waardevolle omgeving; natuurvoorlichting; gemeentelijke website plus de RMN-website benutten; Nieuwsbode of andere gemeentelijke bronnen extra aandacht aan milieu laten besteden	communicatie is kans * bedreiging: niet zeggen dat iedereen aan de elektrische auto moet, want accutechno-logie is behoorlijk belastend; iedereen hoort wat ie wil horen;
	vraag: is dit niet een middel om tot ander gedrag/bewustwording te komen en hoort het daar dus bij? Ja, zegt iemand uit de groep!			
luchtkwaliteit (13)	relatief schone lucht	luchtkwaliteit rondom A28, wettelijke norm is nog altijd ongezond; we willen WHO norm; veel autoverkeer op N225, N237, N238; m.n. ook files in spits > uitstoot stilstaand verkeer		achtergrondwaarden zijn vrij hoog; grote verkeersassen A12 en A28; meer verkeer
	aanvulling: er is blijkbaar verschil van inzicht over de luchtkwaliteit. In 2011 is de Luchtnota vastgesteld. Alle gegevens zijn dus aanwezig.			
gezondheid (door de groep toegevoegd)	relatief schone lucht	luchtkwaliteit rondom A28 en ook bepaalde wegen in het binnenstedelijke gebied (niet alleen Nox, maar met name ook fijn stof en dan in het bijzonder ook roet). Daarnaast ook geluidhinder (zie ook: 'Staat van Utrecht - 2014); Wat betreft fijn stof willen we de WHO norm, zodat gezondheid ook echt gewaarborgd.	inventariseren van risico's, bijvoorbeeld asbest	achtergrondwaarden zijn vrij hoog; grote verkeersassen A12 en A28; meer verkeer veel autoverkeer op N225, N237, N238; m.n. ook files in spits; geluid (wordt gezien als linkse hobby ipv als gezondheidsprobleem (aantal mensen dat vroegtijdig sterft door wegverkeersgeluid is even groot als aantal verkeersdoden onder

				bromfietzers en scooterrijders)
	vraag: is dit niet een doel/rede waarom je überhaupt milieubeleid maakt en uitvoert?			
afval/grondstof (12)	repaircafé + langste glasbakgeschiedenis + weggeefwinkel + goedlopende kringloopwinkel	Zeist is geen restafval-vrije gemeente; alles moet gerecycled (op basis Circulaire economie/Cradle to cradle concept)	zichtbaar maken van afvalstromen in het onderwijs; bewustwording rondom afvalscheiding (via onderwijs en Kringloop); ondernemerschap circulaire economie (via ODRU?/ samenwerkingen? via RMN?) stimuleren; ook gedrag.	
natuur/biodiversiteit (10)	veel groen; ligging op gradiënt (daardoor grote diversiteit qua natuur); ecologisch beheer wordt echt werk van gemaakt; beleid op orde (GSP, LOP, EHZ);	realisatie van de EHS is gestagneerd, waardoor bepaalde ecologische verbindingen (met als gidssoort o.a. de das) niet zijn gerealiseerd, zoals met name ook in buitengebied Zeist-West; aantasting groen ten koste van andere functies gaat door; ligging op gradiënt is kwetsbaar; door daling kwelwaterdruk afname van natuurwaarden; Zeist met name in Centrum relatief weinig groen, met ook gevolgen voor leefklimaat (denk aan o.a. hittestress in kader klimaatverandering. Verder kent Zeist wel degelijk ook enkele (intensieve) veehouderijen, die door o.a. uitstoot amoniak bedreiging voor	natuurinclusief ontwerpen, stimuleren tuinreservaten, Wilde Weelde	wijzigt als gevolg van klimaatverandering. Is dat goed of slecht of alleen maar anders?; als de objectieve conclusie is dat het slecht is, dan er wat aan doen; tweeverdienende 30-ers hebben geen tijd voor groene tuin, dus verstening

		de natuur vormen.		
	kanttekening: de nadruk op natuur als intrinsieke waarde klopt niet: alle natuur is gemaakt en natuur volgt ook mens (vossen in de stad...). kanttekening op de kanttekening: duidelijk zal zijn dat deze (veronder)stelling niet door allen wordt onderschreven.			
water (10)	aanwezigheid van kwel- en drinkwater, relatief weinig wateroverlast door hoge ligging boven NAP; zandbodem biedt veel mogelijkheid voor wegzijging van water	kwaliteit laat te wensen over; Zeist voldoet wat betreft bepaalde waterlichamen (lees: de Grift, Hakswatering) niet aan KRW (Kader Richtlijn Water); afname kweldruk door waterwinning en verstening oppervlaktes; grondwater-winning heeft ook positieve kant in de zin van voorkomen verspreiding vervuiling met PAK's, vluchtige koolwaterstoffen, etc.; waterwinning dwarsboomt kansen WKO (grondwater-beschermingsgebieden)	afkoppelen regenwaterafvoer, stimuleren tuinreservaten, Wilde Weelde ; communiceren naar hoveniers en burgers;	riool is tegenwoordig wel vaker overbelast; tweeverdienende 30-ers hebben geen tijd voor groene tuin, dus verstening; evt. toekomstige winning van schaliegas zou een bedreiging kunnen vormen van de (grond)waterkwaliteit;
mobiliteit (toegevoegd door Odru)	treinstation Driebergen-Zeist en Den Dolder; goede OV verbindingen;	veel woonwerk verkeer door kantoren; even grote inkomende als uitgaande pendel; station Driebergen-Zeist ligt buiten de bebouwde kom; aanwezigheid grote verkeersas dwars door bebouwde kom (A28); drukke regionale wegen; op plekken waar men wil bouwen vaak hoge geluidsbelasting aanwezig en geen mogelijkheid tot afscherming (Stichtse Lustwarande);	tramverbinding met stad Utrecht en station Driebergen- Zeist (= plan); elektrische fietsen (vergroting actieradius woon-werkverkeer); elektrische scooters; veranderende mobiliteit (meer thuiswerken);	veel autoverkeer op N225, N237, N238; m.n. ook files in spits; toename (weg/rail/vlieg) verkeer en geen beperkte mogelijkheden/draagvlak om dit tegen te gaan;

geluid(hinder) (6)	bossen werken dempend (snelwegen?); gemeente maakt structureel gebruik van specialistische kennis; er is geluidsbeleid voor de uitvoering van wettelijke taken; geluidhinder goed in beeld met kaarten/rekenmodellen; geluidsluifel A28 is uniek (mooi? landmark); lawaaïge evenementen worden vaak gereguleerd met normen en begin- en eindtijd; ook stillere gebieden aanwezig, waar je kunt bijkomen van geluidhinder; beperkte overlast van bestaande bedrijventerreinen;	Gemeente Zeist is gemeente met grootste aantal geluidsgehinderden in Utrecht (zie ook 'Staat van utrecht'); A28 leidt tot gezondheids-schade; geluidsluifel is teken van aanwezigheid van geluidsprobleem; spoorgeluidshinder in Den Dolder; aantal geluidsgehinderden niet in beeld; er is geen monitor op geluidsniveau's; veel geluidsoverlast vanuit horeca;	meer slijtvaste stillere asfaltvarianten;	grote verkeersassen A12 en A28; meer verkeer; bestuurlijk weinig aandacht (want geen politiek probleem); wegzakken van aandacht voor het onderwerp geluid (wordt gezien als linkse hobby ipv als gezondheidsprobleem (aantal mensen dat vroegtijdig sterft door wegverkeersgeluid is even groot als aantal verkeersdoden onder bromfietzers en scooterrijders); economische belangen en vereenvoudiging wetgeving zijn bedreiging voor goede leefomgeving;
	opmerking: eigenlijk hoor je overal altijd wel wegverkeer; spagaat: bruisende regiofunctie, maar ook overlast van horeca- en verkeersgeluid			
ondergrond/bodem (2)	probleemloos; ligging boven NAP dus geen wateroverlast	waterwinning dwarsboomt kansen WKO; veel te bebouwen locaties zijn verontreinigd en dus duur in ontwikkeling		veel te bebouwen locaties zijn verontreinigd en dus duur in ontwikkeling; toepassen nieuwe (WKO-achtige) technieken kunnen leiden tot bodemverontreiniging bij lekkage
wetgeving (door de groep toegevoegd)		Deregulering, hetgeen dan wellicht kansen voor verduurzaming gebouwen biedt, maar ook tot bedreiging van met name kwetsbare waarden	kansen binnen wetgeving benutten; obv nieuwe wetgeving een stapje verder gaan;	wetgeving geeft schijnnormen en – veiligheid; fijnstofnorm van WHO is andere dan die in de wet; gemeente heeft geen invloed op nationale

		aanleiding kan geven (o.a. aantasting waarden natuur en landschap).		wetgeving; wetgeving in nationaal/EU en niet altijd antwoord op lokale problemen; vereenvoudiging wetgeving (bijv kantoor > wonen) bedreiging voor goede akoestische leefomgeving;
	<p>toevoegingen: wetgeving is een kans, maar wordt vaak afgezwakt agv lobby (luchtkwaliteitsnormen zijn enorm oppgerekkt agv economische belangen), wetgeving loopt achter de feiten aan, wordt eigen waarheid; geeft luiheid (het is toch geregeld? we voldoen er toch aan, dus waarom harder lopen?), is niet gedifferentieerd genoeg (toegespitst op de locatie: 80 op A28 wil RWS niet, want hoeft niet volgens wet maar zou voor Zeist wel veel beter zijn); voorbeeld van Californië wordt genoemd: van elke 15 auto's die verkocht worden moet er 1 uitstootvrij zijn, zo stimuleer je innovatie.</p> <p>Ook is er wettelijk steeds meer ruimte voor lokaal gebiedsgericht milieubeleid, zoals in kader programma: 'Stad en Milieu', gemeentelijk geluidbeleid, etc.</p>			
schaliegas (door de groep toegevoegd)	Zeist is een schaliegasvrije gemeente			blijft Zeist wel een schaliegas-vrije gemeente? Zo niet, ernstige bedreiging van grondwater.
	Opmerking: In het provinciale Beleidsplan Bodem, Water en Milieu dat thans ter inzage ligt wordt wel degelijk ruimte voor winning schaliegas geboden, ook binnen bepaald gebied gemeente Zeist (met name Zeist-West!)			
licht (1)				
geur (0)	ontbreken van zware industrie	Remia		
	<p>opmerking: geur lijkt niet echt een issue in Zeist (wel voor Den Dolder!); was ook niet gestickerd</p> <p>nuancering: één van de deelnemers heeft langdurig in de omgeving van Remia gewoond en weinig gemerkt van geurhinder. Remia heeft ook de nodige internationale certificaten op het gebied van gezond voedsel en staat duurzaamheid hoog in het vaandel. Dit alles gevonden op de website van de Remia.</p>			

Conclusie:

- er gaat in Zeist ook al best veel goed en er zijn veel kansen;
- wat sterktes zijn kan gemakkelijk bedreigd worden;
- wat zwaktes zijn is meteen een aanknopingspunt voor kansen;
- veel van de knoppen buiten gemeentelijke invloedssfeer zijn te typeren als bedreigingen;
- de knoppen die niet binnen de gemeentelijke invloedssfeer liggen kunnen worden ingebracht als kanttekeningen;

deze streep krijg ik er niet uit ☹ en onder de streep werken de meest elementaire word-functies niet... Klusje voor de helpdesk, maar die kwam er ook niet uit! Heb het verder even gelaten.
